

Predseda — Chairman
prof. MVDr. Jozef BÍREŠ, DrSc.
Štátna veterinárna a potravinová správa SR
Bratislava

Redakčná rada:
prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD.
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
v Košiciach
MVDr. Ján Greguš
Pharmacopola Žiar nad Hronom
MVDr. Jozef Pokorný
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov Košice
MVDr. Ladislav Stodola
Komora veterinárnych lekárov SR Bratislava
PhDr. Ľudmila Kundríková
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
v Košiciach

Šéfredaktor:
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Technický redaktor — Technical editor
Dagmar Matejová

Jazyková úprava — Language correction
Dagmar Matejová

Grafická úprava, foto — Graphic design&photo
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Grafika, sadzba a tlač — Pre-press and print
Graphics Studio, s.r.o.,
Bernolákova 8, 040 01 Košice

Evidenčné číslo: EV 3763/09

Distribúcia — Distribution
Versus, s.r.o., Bratislava

Vydavateľ — Publisher
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
IČO 00 493 546
V roku 2017 vychádza 3 x ročne.
www.ivvl.sk

Adresa redakcie — Editorial office address
Redakcia SVC
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969150
e-mail: svc@ivvl.sk

Objednávky predplatného a inzercie — Subscription and
advert orders
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969150, e-mail: ivvl@ivvl.sk

Slovenský veterinársky časopis vychádza 3x ročne,
ročné predplatné: 33,50 EUR
Bankové spojenie: Štátna pokladnica Bratislava,
BÚ č.: 7000151337/8180
Jednotlivé čísla SVC budú v predaji v Inštitúte
vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach.

Slovak Veterinary Journal (3 issues a year)
is published by the Institute for Postgraduate
Education of Veterinary Surgeons,
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice.
Orders are accepted by the editorial office and
subscription should be sent to: Štátna pokladnica
Bratislava, Slovak Republic, account
No.: 7000151337/8180

Autori sú zodpovední za obsahovú a jazykovú stránku
príspevkov.

Nevyžiadané rukopisy, fotografie, diapozitívy a kresby
sa nevracajú.

© Akékoľvek reprodukovanie textových a obrazových
častí je povolené len s písomným súhlasom šéfredaktora
alebo vydavateľa.

Dátum vydania: jún 2017

Podávanie novinových zásielok povolené
Východoslovenským riaditeľstvom pošty Košice
pod č. VsRP – 2896/96 zo dňa 26.9.1996

EDITORIÁL

Milé kolegyně, kolegovia,

možno ste už neočakávali, že ešte v tomto preddovolenkovom období sa Vám dostane opozdene dvojčísle Slovenského veterinárskeho časopisu ročníka 2017. Za meškania z objektívnych príčin sa ospravedlňujem a ďakujem všetkým, ktorí zmobilizovali úsilie pre skompletizovanie aktuálneho dvojčísčia. Vzhľadom na dlhé obdobie od posledného dvojčísčia v roku 2016, aktuálne vydanie je bohaté na odborné a vedecké príspevky, informácie z odborného a spoločenského života stavovských organizácií, vrátane personálnych pripomenutí. Prajem všetkým čitateľom, aby aktuálne dvojčíslo sa stalo Vaším odborným spoločníkom v letnom období a zvýšilo Váš záujem o napredovanie jeho redakcie. Redakčná rada Vám praje pohodové letné dovolenkové obdobie.

Prof. MVDr. Jozef Bireš, DrSc.,
predseda redakčnej rady

6 VÝSLEDKY DOSIAHNUTÉ V MINULOM ROKU DOMA A V ZAHRANIČÍ OPRÁVNĽUJÚ ORGANIZÁCIE ŠVPS SR K OPTIMIZMU

27 NOVÝ PESTIVÍRUS IDENTIFIKOVANÝ U DOMÁCIH OŠÍPANÝCH

47 ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA SR INFORMUJE

59 UVLF INFORMUJE

71 ZMENY V SUBPOPULÁCIÁCH LYMFOCYTOV V TENKOM ČREVE MYŠÍ PO PROBIOTICKEJ TERAPII A PARAZITÁRNEJ INFEKЦИИ TRICHINELLA SPIRALIS

90 BRYNDZA AKO FUNKČNÁ POTRAVINA

Na obálke G. Kieselbach, Tri husi, okolo 1955, olej, plátno na lepenke, 25x35 cm

OBSAH

Úradná kontrola a bezpečnosť potravín, producent, spotrebiteľ

Výsledky dosiahnuté v minulom roku doma a v zahraničí oprávňujú organizácie ŠVPS SR k optimizmu (Bíreš, J.)	6
Genetika, kľúč k morbidite a mortalite (Lešník, F.)	9
Hepatotoxické účinky konazolových fungicídov (Maretta, M., Maretová, E., Kovács, L.)	12
Teratogénne účinky konazolových fungicídov (Maretová, E., Maretta, M., Kovács, L.)	15
Enzýmovo-hormonálne zložitosti mechanizmu stresu (Saladiová, D., Máté, D., Nagy, J.)	18
Zdroje energie pri záťažach (Nagy, J., Saladiová, D., Nagyová, A., Horňáková, L., Máté, D.)	21
Ohnisko nákazy a ďalšie vymedzenia pojmov (Takáčová, D., Bugarský, A.)	24
Zoonotický vírus hepatitídy E (Jacková, A., Mandelík, R., Vilček, Š.)	25
Nový pestivírus identifikovaný u domácich ošípaných (Vilček, Š., Jacková, A.)	27
Pomaly rastúce klinicky významné a nevýznamné podmienené patogénne druhy mykobaktérií (Kalinová, Z., Juriš, P.)	29
Intestinálne epidemiologicky významné druhy zoonózných protozoí (Juriš, P., Dudlová, A., Vasilková, Z.)	32
Dialyzovateľný leukocytárny extrakt ako imunomodulátor a objekt mnohých štúdií (Mačák Kubašková, T., Hrkčková, G.)	36
Helminty - majstri imunomodulácie (Dvorožňáková, E.)	41
Parazitárne infekcie u imunokompromitovaných pacientov (Bednárová, V., Jarčuška, P., Čisláková, L., Papajová, I., Majlingová, S., Juriš, P.)	44

Informácie z úradnej veterinárnej praxe, potravinárskej a poľnohospodárskej legislatívy, Komory veterinárnych lekárov SR a UVLF v Košiciach

Štátna veterinárna a potravinová správa SR informuje	47
Vzdelávacie aktivity Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov v roku 2016 (Pokorný, J., Meitnerová, E., Rajzáková, I.)	53
Atestácie veterinárnych lekárov v roku 2016	57
UVLF informuje	59
ISAH 2017 - XVIII. medzinárodný kongres v Mexiku (Sasáková, N., Venglovský, J.)	65
Vplyv globálnych zmien na životné prostredie, zdravie ľudí a zvierat	66

Veterinárna starostlivosť, prevencia v prvovýrobe, nozologická problematika, životné prostredie

Regenerácia pečene pomocou kmeňových buniek v experimente (Vidová Uğurbaş, M., Kaľuchová, J., Harvanová, D., Špaková, T., Petrášová, D., Radoňak, J.)	68
Zmeny v subpopuláciách lymfocytov v tenkom čreve myši po probiotickej terapii a parazitárnej infekcii <i>Trichinella spiralis</i> (Dvorožňáková, E., Bucková, B., Lauková, A.)	71
Kmene <i>Enterococcus hirae</i> s antimikrobiálnou aktivitou izolované z domácich chovov kačíc (Lauková, A., Glatzová, E., Ščerbová, J.)	75
Epizootologická a epidemiologická situácia vo výskyte cicavčích chlamydióz na Slovensku v roku 2016 (Kováčová, D., Čisláková, L.)	77
Prieskum výskytu gastrointestinálnych parazitov na kozích farmách na Slovensku (Babják M., Königová A., Urda-Dolinská, M., Várady M.)	81
Intestinálne parazity v chovoch drobných hlodavcov na Slovensku - možný zdroj infekcie pre človeka? (Antolová, D., Jarošová, J., Halán, M.)	83
Gastrointestinálne nematodózy raticovej zveri (Megyesi, Š., Königová, A., Molnár, I., Babják, M., Sesztáková, E., Major, P., Urda Dolinská, M., Várady, M.)	87
Bryndza ako funkčná potravina (Andrašková, T., Maľa, P., Výrostková, J.)	90

Informácie zo spoločenských akcií, kongresov, výstav a personálie

Zlato v prírode a jeho spoločenský význam (Šimko, Š.)	92
Jubilanti v 1. a 2. štvrtroku 2017	96
Prof. MVDr. Oľga Burdová, CSc., jubiluje (Cabadaj, R., Pleva, J.)	97
Prof. MVDr. Jozef Sokol, DrSc. mal 71 rokov (Lanč, A.)	97
Profesor MVDr. František Lešník, DrSc. oslávil 75. narodeniny (Sobota, V.)	98
Prof. MVDr. JUDr. Andrej Bugarský, CSc. professor emeritus - 75-ročný (Takáčová, D., Korim, P. a kol.)	100
Recenzia: Najlepší priateľ Hitlera alebo o psoch známych majiteľov od autora Fabián, P.	101
Recenzia: Konvent sestier dominikánok, MVDr. Juraj Balaščák	101
Recenzia: Encyklopédia mytov, prof. MVDr. F. Lešník, DrSc.	101
Spomienka na MVDr. Jána Feješa	102
Z našich radov odišli	102

CONTENT

Official control and food safety, producer, consumer

The results achieved last year at home and abroad justify SVFA SR's organisations for optimism (Bíreš, J.)	6
Genetics, the key to morbidity and mortality (Lešník, F.)	9
Hepatotoxic effects of conazole fungicides (Maretta, M., Marettoová, E., Kovács, L.)	12
Teratogenic effects of conazole fungicides (Marettoová, E., Maretta, M., Kovács, L.)	15
Enzyme-hormonal complexity of the stress mechanism (Saladiová, D., Máté, D., Nagy, J.)	18
Energy sources at loads (Nagy, J., Saladiová, D., Nagyová, A., Horňáková, E., Máté, D.)	21
Infection outbreak and other definitions of terms (Takáčová, D., Bugarský, A.)	24
Zoonotic virus of hepatitis E (Jacková, A., Mandelík, R., Vilček, Š.)	25
New pestivirus identified in domestic pigs (Vilček, Š., Jacková, A.)	27
Slowly growing clinically significant and insignificant conditionally pathogenic mycobacteria (Kalinová, Z., Juriš, P.)	29
Intestinal epidemiologically significant species of zoonotic protozoa (Juriš, P., Dudlová, A., Vasilková, Z.)	32
Dialysable leukocyte extract as the immune modulator and the object of multiple studies (Mačák Kubašková, T., Hrkčková, G.)	36
Helminths – masters of immunomodulation (Dvorožňáková, E.)	41
Parasitic infections in immunocompromised patients (Bednárová, V., Jarčuška, P., Čisláková, L., Papajová, I., Majlingová, S., Juriš, P.)	44

**Information from official veterinary practice, food and agricultural legislation,
Chamber of veterinarians of SR and UVMPH in Košice**

The Slovak Veterinary and Food Administration informs	47
Educational activities of the Institute of Education of Veterinary Surgeons in 2016 (Pokorný, J., Meitnerová, E., Rajzáková, I.)	53
Attestations of veterinary surgeons in 2016	57
University of Veterinary Medicine and Pharmacy informs	59
ISAH 2017 – XVIII th international congress in Mexico (Sasáková, N., Venglovský, J.)	65
International scientific conference – The effect of global changes on the environment, health of people and animals	66

Veterinary care, prevention in primary production, nosologic problem, environment

Liver regeneration using stem cells in the experiment (Vidová Uğurbaş, M., Kaľuchová, J., Harvanová, D., Špaková, T., Petrášová, D., Radoňak, J.)	68
Changes in the lymphocyte subpopulations in the small intestine of mice after probiotic therapy and parasitic infection with <i>Trichinella spiralis</i> . (Dvorožňáková, E., Bucková, B., Lauková, A.)	71
Antimicrobial active strains <i>Enterococcus hirae</i> isolated from domestic flocks of ducks (Lauková, A., Glatzová, E., Ščerbová, J.)	75
Epizootological and epidemiological situation in the incidence of mammal chlamydioses in Slovakia in 2016 (Kováčová, D., Čisláková, L.)	77
Research of the occurrence of gastrointestinal parasites on goat farms in Slovakia (Babják M., Königová A., Urda-Dolinská, M., Várady M.)	81
Intestinal parasites in small rodent breeds in Slovakia – a possible source of infection to humans? (Antolová, D., Jarošová, J., Halán, M.)	83
Gastrointestinal nematodes in ungulate game (Megyesi, Š., Königová, A., Molnár, I., Babják, M., Sesztáková, E., Major, P., Urda Dolinská, M., Várady, M.)	87
Bryndza (sheep cheese) as a functional food (Andrašková, T., Maľa, P., Výrostková, J.)	90

Information from social events, congresses, exhibitions and personal data

Gold in nature and its social significance (Šimko, Š.)	92
Life anniversaries in 1 st and 2 nd quarter 2017	96
Prof. MVDr. Oľga Burdová, CSc., celebrates an anniversary (Cabadaj, R., Pleva, J.)	97
Prof. MVDr. Jozef Sokol, DrSc. 71 years old (Lanč, A.)	97
Professor MVDr. František Lešník, DrSc. celebrated his 75 th birthday (Sobota, V.)	98
Prof. MVDr. JUDr. Andrej Bugarský, CSc. professor emeritus – 75-years old (Takáčová, D., Korim, P. a kol.)	100
Review: The best friend of Hitler, or on the dogs of known owners, by Fabián, P.	101
Review: Convent of the Dominican nuns, MVDr. Juraj Balašček	101
Review: Encyclopedia of myths, prof. MVDr. F. Lešník, DrSc.	101
Memorial to MVDr. Ján Feješ	102
The departed of our community	102